

Analysis of Success in Semantics of 6th Grade Students According to Various Variables (Erzurum Sampling)

Adem İŞCAN**

Received date: 27.02.2017

Accepted date:07.04.2017

Abstract

This study put forward the effect of different variable on the success level of 6th graders on the subject matters of semantics. The sample of the study was constituted by 708 sixth grades from different elementary schools from Erzurum. The Turkish questions in High school entrance examination in Turkey analyzed in our research were taken from the web sites of the institutions which administer this test. The tests administered to all the 6th graders in the sample were a "Turkish test" developed by selecting the questions which were both related to the subject matters of semantics course suitable for the level of 6th grade and the essay-type test constructed with activities suitable for the Turkish curriculum in 2005. Besides, "personal Knowledge Questionnaire" developed by the researcher was administered to 6th grades in order to determine the relation between the independent variables of the research and the success of students on the subject matters of semantics. In the light of the data obtained, the students' success was found to be statistically significant based on these variables.

Key Words: Semantic, Turkish, 6. grade

** Gaziosmanpaşa University, Education Faculty, Turkish and Social Sciences Education, Tokat, Turkey; email: adem.iscan@gop.edu.tr

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi ile İlgili Başarı Durumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi (Erzurum Örnekleme)*

Doi numarası: 10.17556/erziefd.295272

Adem İŞCAN**

Geliş tarihi:27.02.2017

Kabul tarihi:07.04.2017

Öz

Bu araştırmada, 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarına çeşitli değişkenlerin etkisi ortaya konmuştur. Araştırmanın örneklemini, Erzurum ilinde farklı ilköğretim okullarında öğrenim gören 708 6. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmada, liseye geçiş sınavlarında sorulan Türkçe soruları, bu sınavı uygulayan kurumların internet sitesinden alınarak incelenmiştir. Bu sorulardan 6. sınıf düzeyine uygun anlam bilgisi konularıyla ilgili olanlar seçilerek geliştirilen “Türkçe Testi”, araştırmacı tarafından 2005 Türkçe programına uygun şekilde etkinliklerle oluşturulmuş “Yazılı Sınav”, örneklemdaki 6. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Ayrıca, araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin öğrencilerin anlam bilgisi konularındaki başarılarıyla olan ilişkilerini tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Anketi”, örnekleme oluşturan 6. Sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Elde edilen veriler ışığında, öğrencilerin başarısının bu değişkenlere göre istatistiksel açıdan anlamlı bir şekilde farklılaştığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Anlam, Türkçe, 6.sınıf

* Bu çalışma, yazarın, Prof. Dr. H. Ahmet KIRKKILIÇ danışmanlığında hazırlamış olduğu doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

** Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Tokat, Türkiye; email: adem.iscan@gop.edu.tr

1. Giriş

Anlam, dilin temel ögesidir. İnsanlar bir anlam iletmek, bir anlam aktarmak için konuşurlar, birbirleriyle iletişim kurarlar. Bu bakımdan dil, her zaman düşünceleri aktarmaya yarayan bir araç olarak görülmüştür.

Anlam, sözcüğün söz içindeki diğer öğelerle bağlantılı olarak zihinde yarattığı kavramlardan her biridir (Korkmaz, 1992). Aksan (2005) ise anlam kavramını, "Dilde birer gösterge niteliğiyle yer alan, insanın dünya bilgisine dayalı birtakım belirleyicileri bulunan sözcüklerin belli bir bağlam ve belli bir konu içinde ilettikleri kavram" şeklinde tanımlar. Demirci'ye (2015) göre anlam en az iki kişilik olan dilde aktif taraf olan konuşurun ya da yazarın kendi zihninde tasarlayıp karşı taraf olarak nitelenebilecek dinleyici ya da okurun zihninde uyandırmak istediği şeydir.

Yukarıda verilen tanımlardan hareketle "anlam" kavramı; bir sözcüğün, cümlenin, söz öbeğinin, eserin, düşüncenin, davranışın ya da olgunun anlatmak istediği muhteva şeklinde tanımlanabilir.

Dilde bulunan bütün öğelerin anlamlarını ve anlam özelliklerini inceleyen alan anlam bilgisidir. Anlam açısından sözcük dilin temel birimi olarak görüldüğünden dil bilimciler, anlam bilgisini ele alırken genellikle sözcük anlamı üzerinde durmuşlardır.

Anlam bilgisi, sözcüklerin anlam değerlerini inceleme bilgisidir (Bilgin, 2002). Anlam bilgisi sözcükleri; anlamları, anlam özellikleri, anlam olayları bakımından inceleyen dil bilgisi koludur (Sağır, 2002). Banguoğlu (1998) ise anlam bilgisinin kelimeler, ekler, deyimler ve eyitmelerin (dicton) taşıdıkları anlamları ve bu anlamların yayılma ve değişmelerini incelediğini söyler. Kuramsal olarak, bir dilde anlamla ilgili her şey, anlam biliminin alanına girer; bu anlamlar biçim bilgisinin, söz dizimin ya da sözcük biliminin ürettiği anlamlar olabilir. Anlam bilimi araştırmaları, her zaman sözcüklerin anlamına yönelik olmuştur. Anlam açısından sözcük, ilk temel birimdir. Bu nedenle, anlam bilimi sözcük bilimine sıkı sıkıya bağlı kalmıştır (Kıran & Kıran, 2006). Anlam bilimi, bize, dillerdeki biçim ve yapıların göstergesel değerlerinin kişilere ve toplumlara göre değiştiğini gösterir. Bu yüzden, dillerin anlam yapıları, biçimsel yapılarına göre daha karmaşık bir görüntü sergiler (Karaağaç, 2013).

Yapılan tanım ve açıklamalardan hareketle anlam bilgisi ve anlam biliminin sözcük anlamı üzerinde yoğunlaştığını söylemek mümkündür.

Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu'nda yer alan anlam bilgisi konuları ile ilgili kazanımlar, 2005 yılında yayınlanan taslak basımda 6. sınıf dil bilgisi ile ilgili kazanımlar bölümünde yer alırken, 2006 yılında yayınlanan program kitabında ise dinleme/izleme, konuşma, okuma ve yazma alanları ile ilgili kazanımlar arasında yer almıştır. Anlam bilgisi konularıyla ilgili kazanımlar 2015 yılında yayınlanan program kitabında ise okuma alanıyla ilgili kazanımlar arasında yer almıştır.

Anlam bilgisi, her şeyden önce okuduğunu anlamayı ve yorumlamayı gerektirir. Anlam bilgisi, Türkçe dersinin en önemli konusu olup, yapılan merkezi sınavlarda Türkçe testinin en çok soru çıkan konusudur. Dolayısıyla bu konuyu öğrenmek, öğrencilerin başarıya ulaşmaları için çok önemlidir.

Araştırma, Erzurum merkez ilçede bulunan (II. kademesi bulunan) 58 ilköğretim okulu içinden seçilen sosyo-ekonomik düzeyi farklı 12 ilköğretim okuluyla, bu okullarda öğrenim gören 708 6. sınıf öğrencisiyle sınırlı tutulmuştur. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları, "Kişisel Bilgi Anketi", "Türkçe Testi" ve "Yazılı Sınav" ile sınırlıdır.

İlgili literatürden yola çıkılarak anlam bilgisi konusuyla ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında doğrudan anlam bilgisi ve öğretimine yönelik çalışmanın çok az olduğu genellikle genel anlamda

dil bilgisi öğretimine ya da romanlardaki anlam bilim unsurlarının incelenmesine yönelik olduğu söylenebilir.

Zafer (2013) tarafından yapılan “Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarının Anlam Bilgisi Yönünden İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde, ortaokul Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin anlam bilgisi konularını sınıflara göre örnekleme düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Çalışma sonucunda ders kitaplarında temel anlam ve mecaz anlam yoğunluğunun kademeli olarak arttığı fakat bu kademeli artışın yan anlamda görülmediği tespit edilmiştir.

Yiğit (2013) “6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisindeki Başarı Durumlarını Etkileyen Değişkenlerin İncelenmesi: Rize Örneği” başlıklı çalışmada ilköğretim 6.sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarına etki eden değişkenlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Yiğit’in (2013) çalışmasında da bu araştırmada olduğu gibi kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre anlam bilgisi konularında daha başarılı olduğu tespit edilmiştir.

Öztabor’un (2010) “İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Derslerinde Dil Bilgisi Kavramlarının Öğretilmesi ve Kavratılması” adlı yüksek lisans tezinin sonucuna göre, öğrencilerin çoğunun 6. Sınıf dil bilgisi kavramlarını algılama düzeyleri düşük bulunmuştur.

Tuna’nın (2009) “Huzur Romanının Anlam Bilgisi Açısından İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde öncelikle anlam bilgisi konularına değinilmiş, sonra Huzur romanında yer alan anlam öğeleri değerlendirilmiştir. Çalışmada ayrıca anlam bilgisi unurlarına yönelik örnek ders planlarına yer verilmiştir.

Erdem’in (2010) “Hüseyin Rahmi Gürpınar’ın Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç Adlı Romanının Anlam Bilgisi ve Üslup Bakımından İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde, Hüseyin Rahmi Gürpınar’ın eserinin anlam bilgisi konularının kavratılması için kullanılabilir iyi örnekler içerdiği tespit edilmiştir.

Sabak (2007) “İlköğretim 3. Sınıf Öğrencilerinin Türkçe Dersinde Okuduğunu Anlama Becerilerini Etkileyen Ekonomik ve Demografik Faktörler” adlı yüksek lisans çalışmasında kitap okuma alışkanlığı kazanan öğrencilerin okuduğunu anlama becerilerinin diğer öğrencilere göre yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu araştırmada da yıllık bazda daha çok kitap okuyan öğrencilerin diğer öğrencilere göre anlam bilgisi konularında daha başarılı olduğu tespit edilmiştir.

Ateş (2008) “İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeyleri İle Türkçe Dersine Karşı Tutumları ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki” doktora tez çalışmasında, ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeyleri ile Türkçe dersine ilişkin tutumları ve akademik başarıları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu araştırmada da kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre anlam bilgisi konularında daha başarılı olduğu görülmüştür.

Yaman, (2012) “6. 7. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerde Mecâzlı Söyleyişlerin Kullanım Sıklığı” adlı makalesinde mecazlı ifadelerin en çok 6. Sınıf ders kitaplarında yer aldığını bununla programdan kaynaklandığını belirtmiştir. Ayrıca bu durumun nedeni olarak öğrencinin soyut işlemler döneminde olmasını göstermiştir.

Yapılan literatür taramasında anlam bilgisi konusuyla ilgili yapılan çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür. Bu nedenlerle, araştırmanın anlam bilgisi konusunda hem öğretmenlere hem öğrencilere, hem de bu konuyla ilgilenen akademisyenlere ve MEB’e ışık tutacağı düşünülmektedir.

“İlköğretim 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarına birtakım değişkenlerin etkisi var mıdır?” sorusu araştırmanın problem cümlesini oluşturmaktadır.

Yukarıdaki problem kapsamında aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur:

1. Kız ve erkek öğrencilerin 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında fark var

mıdır?

2. Öğrencilerin Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında fark var mıdır?
3. Öğrencilerin bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında fark var mıdır?
4. Öğrencilerin anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında fark var mıdır?
5. Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramadaki etkililik derecesine göre öğrencilerin 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında fark var mıdır?

2. Yöntem

Bu çalışmada survey (betimleme) yöntemi kullanılmıştır. Survey (betimleme) yöntemi, olayların, objelerin, varlıkların, kurumların, grupların ve çeşitli alanların “ne” olduğunu betimlemeye, açıklamaya çalışır. Bu yöntemeye dayanan çalışmalarda, “Durum nedir? Neredeyiz? Ne yapmak istiyoruz?” gibi sorulara, mevcut zaman kesiti içinde olduğu düşünülen verilere dayanılarak cevap bulmak amaçlanır. Bu tür çalışmaları, çok sayıda obje ya da denek üzerinde ve belirli bir zaman kesiti içinde yapılmaktadır (Kaptan, 1998).

Bu çalışmada yapılmak istenen, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarını çeşitli değişkenlere (cinsiyet, Türkçe dersi not ortalaması, kitap okuma durumları gibi) göre incelemek, yani değişkenlerin öğrencilerin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarını ne ölçüde etkilediğini farklı yönlerden betimlemektir.

Eğitim ve öğretim sürecini oluşturan öğeleri içeren, betimsel niteliği olan ve belli kesit içinde yapılan çalışmalara okul çalışmaları denmektedir. Okulla ilgili çalışmaları makro düzeyde, okulun toplumdaki yeri, rolü ve onun toplumun amaçlarıyla ilgili olarak, etkinlikleri üzerinde düzenleneceği gibi; mikro düzeyde okulun kendisine ait özellikleri, gelişimi, sorunları ve ihtiyaçları yönünden de planlanabilmektedir (Kaptan, 1998).

Okullara anket, test ve yazılı sınav uygulandığı için, çalışmada aynı zamanda okul çalışma (okul survey) yöntemi kullanılmıştır.

2.1. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, 2007-2008 eğitim öğretim yılında Erzurum ilinde farklı ilköğretim okullarında öğrenim gören toplam 708 6. sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma grubu ile ilgili bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma grubu ilgili bilgiler

Okullar	Cinsiyet			
	Kişi		Erkek	
	%	Kişi	%	Kişi
Polis Amca İÖ.O.	46,9	30	53,1	34
Sabancı İÖ.O.	50,0	37	50,0	37
Kültür Kurumu İÖ.O.	45,3	39	54,7	47
Şair Nefi İÖ.O.	40,0	20	60,0	30
KayakyoluİÖ.O.	41,6	37	58,4	52
Evliya Çelebi İÖ.O.	56,0	28	44,0	22
Osman Gazi İÖ.O.	44,3	35	55,7	44
Ömer Duygun İÖ.O.	56,0	28	44,0	22
Kâzım Karabekir İÖ.O.	55,8	24	44,2	19
Atatürk İÖ.O.	42,2	19	57,8	26
Veyis Efendi İÖ. O.	50,0	24	50,0	24
Mustafa Kemal İÖ.O.	53,3	16	46,7	14
Toplam	47,6	337	52,4	371

2.2. Veri Toplama Araçları

Liseye giriş sınavlarında sorulan Türkçe soruları, bu sınavı uygulayan kurumların internet sitesinden alınarak incelenmiştir. Bu sorulardan 6. sınıf düzeyine uygun anlam bilgisi konularıyla ilgili olanlar seçilerek geliştirilen “Türkçe Testi”, örneklem olarak seçilen 6. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırmacı tarafından 2005 Türkçe programına uygun şekilde, etkinliklerle oluşturulmuş yazılı sınav, örneklemdeki 6. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırmada kullanılan bağımsız değişkenlerin öğrencilerin anlam bilgisi konularındaki başarılarıyla olan ilişkilerini tespit etmek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen “Kişisel Bilgi Anketi”, örneklemi oluşturan 6. sınıf öğrencilerine uygulanmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Öncelikle araştırmada kullanılan test, anket ve yazılı sınavın uygulamalarını gerçekleştirmek için uygulama yapılmadan önce Erzurum Valiliği ve Erzurum İl Millî Eğitim Müdürlüğünden izin alınmıştır. Araştırma için kullanılan “Türkçe Testi” ve “Kişisel Bilgi Anketi” birleştirilerek bir form hâlinde öğrencilere sunulmuştur. Uygulama, grup hâlinde yapılmıştır. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları, çalışma grubuna elden ulaştırılarak uygulanmış ve toplanmıştır. Araştırmada toplanan verilerin analizinde 4 farklı istatistiksel analiz kullanılmıştır. Yapılan analizler şunlardır: %, *t testi*, *Tek yönlü varyans analizi*, *LSD Post Hoc testi*

3. Bulgular

1. Kız ve erkek öğrencilerin 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular ve yorum

Kız ve erkek 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla t testi uygulanmış, bulgular Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. Kız ve erkek 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin bulgular

Sınav türü	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Aritmetik ortalama	Standart Sapma	t	Önem değeri
Çoktan seçmeli test	Kız	337	53,33	19,93	3.05	0.002
	Erkek	370	48,68	20,49	2	
Yazılı sınav	Kız	337	65,60	20,05	3.24	0.001
	Erkek	371	60,62	20,73	3	

S.D.=705

Tablo incelendiğinde 6. sınıf kız ve erkek öğrencilerin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla uygulanan t testi sonucu t değerleri sırasıyla 3.052 ve 3.243 olarak $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunduğu görülmektedir.

Bu bulgular 6. sınıf kız ve erkek öğrencilerin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasında fark olduğunu göstermektedir. Tablo incelenmeye devam edildiğinde kız öğrencilerin çoktan seçmeli sınavla ilişkin başarı ortalamaları 53,33 iken erkek öğrencilerin 48,68; kız öğrencilerinin yazılı sınavla ilişkin başarı ortalamaları 65,60 iken, erkek öğrencilerin 60,62'dir.

Sonuç olarak altıncı sınıf anlam bilgisi konularında kız öğrencilerin hem çoktan seçmeli hem de yazılı sınavlarda erkek öğrencilerden daha başarılı olduğu söylenebilir.

2. Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular ve yorum

Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Tablo 3'te Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 3. Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve en yüksek-en düşük puan değerleri

Sınav türü	Not ortalaması	Kişi sayısı	Aritmetik ortalama	Standart Sapma	En düşük puan	En yüksek puan
Çoktan Seçmeli	1	64	37,63	16,42	8	84
	2	100	44,40	18,66	8	88
	3	187	47,81	20,09	8	88
	4	186	58,19	17,68	16	96
	5	84	67,38	16,95	20	96
Test	Toplam	621	51,97	20,38	8	96
Yazılı Sınav	1	64	50,56	17,50	9	91
	2	100	55,81	20,91	8	100
	3	187	59,47	20,50	9	100
	4	186	71,02	17,27	21	100
	5	84	78,82	14,04	32	100
Toplam	621	64,04	20,56	8	100	

Tablo 4'te tek yönlü varyans analizi değerleri verilmiştir. Öğrencilerin Türkçe dersi not ortalamasıyla anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu belirlemek amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmış ve bulgular Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 4. Türkçe dersi not ortalamasına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular

Sınav türü	Kareler toplam	S.d.	Kareler ortalaması	Varyans değeri	Önem değeri	
Çoktan Seçmeli	Gruplar arası	49294,445	4	12323,611	36,457	0.000
	Gruplar içi	208224,91	616	338,027		
	Toplam	257519,36	620			
Yazılı sınav	Gruplar arası	49717,211	4	12429,303	36,061	0.000
	Gruplar içi	212318,94	616	344,674		
	Toplam	262036,15	620			

Tablo 5. Öğrencilerin Türkçe dersi not ortalamasına göre LSD Post Hoc Testi

Sınav türü	Not ortalaması	Not ortalaması	Ortalamalar arası fark	Önem değeri
Çoktan seçmeli test	1	2	-6.77500	.022
		3	-10.18249	.000
		4	-20.56855	.000
		5	-29.75595	.000
		4	-13.79355	.000
	2	5	-22.98095	.000
		4	-10.38606	.000
		5	-19.57347	.000
		5	-9,18740	,000
		3	-8.90274	.001
Yazılı sınav	1	4	-20.45363	.000
		5	-28.25893	.000
		4	-15.20613	.000
	2	5	-23.01143	.000
		4	-11,55089	,000
		5	-19,35619	,000
	3	5	-7,80530	,001
		4		

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi...

Tabloda Türkçe dersi not ortalaması 5 olan öğrencilerin, not ortalaması 1, 2, 3 ve 4 olan öğrencilerden anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli testte daha başarılı oldukları görülmektedir. Anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli testte en başarısız öğrencilerin Türkçe dersi not ortalaması 1 olanlar olduğu görülmektedir.

Tablo incelenmeye devam edildiğinde, Türkçe dersi not ortalaması 5 olan öğrencilerin, not ortalaması 1, 2, 3 ve 4 olan öğrencilerden anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan yazılı sınavda daha başarılı oldukları görülmektedir. Anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan yazılı sınavda en başarısız öğrencilerin Türkçe dersi not ortalaması 1 olanlar olduğu görülmektedir. Şahin (2006) tarafından yapılan araştırmada da, Türkçe dersi not ortalaması 5 olan öğrencilerin, not ortalaması 1, 2, 3,4 olan öğrencilere göre uygulanan ÖUS (Örnekleme Uygulanan Sınav) de daha başarılı oldukları tespit edilmiştir. Sonuç olarak yılsonu Türkçe dersi not ortalaması arttıkça öğrencilerin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli test ve yazılı sınav başarısının da arttığı söylenebilir.

3. Öğrencilerin bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular ve yorum

Öğrencilerin bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Tablo 6' da bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri verilmiştir.

Tablo 6. Bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve en yüksek-en düşük puan değerleri

Sınav türü	Kitap sayısı	Kişi sayısı	Aritmetik ortalama	Standart Sapma	En düşük puan	En yüksek puan
Çoktan Seçmeli Test	Hiç	20	43,80	23,77	12	92
	1-5 kitap	89	39,59	17,19	8	88
	6-12 kitap	105	47,51	20,20	8	96
	13-24 kitap	113	49,45	18,80	20	92
	25-36 kitap	120	52,30	19,05	8	92
	37-48 kitap	47	59,91	19,83	8	88
	49-60 kitap	95	54,69	20,93	12	88
	37-72 kitap	24	56,67	20,72	20	88
	73-300 kitap	94	57,02	20,09	12	88
	Toplam	707	50,89	20,34	8	96
Yazılı Sınav	Hiç	21	56,05	24,87	19	100
	1-5 kitap	89	51,36	18,56	9	93
	6-12 kitap	105	59,09	20,62	8	100
	13-24 kitap	113	61,48	19,59	16	100
	25-36 kitap	120	65,78	17,97	24	100
	37-48 kitap	47	72,74	20,99	23	100
	49-60 kitap	95	66,36	20,44	17	100
	37-72 kitap	24	69,21	19,77	32	100
	73-300 kitap	94	68,33	19,81	21	100
	Toplam	708	62,99	20,54	8	100

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi...

Tablo 7' de tek yönlü varyans analizi değerleri verilmiştir. Bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Çoktan seçmeli teste ilişkin varyans değeri 7.656, yazılı sınava ilişkin varyans değeri 7.990 olarak bulunmuştur. Her iki varyans değeri de $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu bulgu, bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin bir yılda okudukları kitap sayısı ile anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu belirlemek amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmış ve bulgular Tablo 8' de verilmiştir.

Tablo 7. Bir yılda okudukları kitap sayısına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular

Sınav türü		Kareler toplam	S.d.	Kareler ortalaması	Varyans değeri	Önem değeri
Çoktan Seçmeli Test	Gruplar	23572,297	8	2946,537		
	Gruplar	268639,166	698	384,870	7,656	0.000
	Toplam	292211,463	706			
Yazılı sınav	Gruplar	24998,667	8	3124,833		
	Gruplar	273386,298	699	391,111	7,990	0.000
	Toplam	298384,965	707			

Tablo 8. Öğrencilerin bir yılda okudukları kitap sayısına göre LSD Post Hoc Testi

Sınav türü	Kitap sayısı	Ortalamalar arası fark	Önem değeri	
Çoktan seçmeli test	Hiç	37-48 kitap	-16,11489	,002
		49-60 kitap	-10,89474	,024
		60-72 kitap	-12,86667	,031
		73-300 kitap	-13,22128	,006
	1-5 kitap	6-12 kitap	-7,90926	,005
		13-24 kitap	-9,85582	,000
		25-36 kitap	-12,70449	,000
		37-48 kitap	-20,31939	,000
	6-12 kitap	49-60 kitap	-15,09923	,000
		60-72 kitap	-17,07116	,000
		73-300 kitap	-17,42577	,000
		37-48 kitap	-12,41013	,000
	13-24 kitap	49-60 kitap	-7,18997	,010
		60-72 kitap	-9,16190	,039
		73-300 kitap	-9,51651	,001
		37-48 kitap	-10,46357	,002
25-36 kitap	73-300 kitap	-7,56995	,006	
	37-48 kitap	-7,61489	,024	
Yazılı sınav	Hiç	25-36 kitap	-9,72738	,038
		37-48 kitap	-16,69706	,001
		49-60 kitap	-10,31028	,031
		60-72 kitap	-13,16071	,026
		73-300 kitap	-12,28217	,010

Tabloda bir yılda okuduğu kitap sayısı 37-48 olan öğrencilerin okuduğu kitap sayısı daha az olan öğrencilerden anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli testte daha başarılı oldukları görülmektedir. Anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli testte en başarısız öğrencilerin hiç kitap okumayan öğrenciler olduğu görülmektedir.

Tablo incelenmeye devam edildiğinde, bir yılda okuduğu kitap sayısı 37-48 olan öğrencilerin, okuduğu kitap sayısı daha az olan öğrencilerden anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan yazılı sınavda daha başarılı oldukları görülmektedir. Anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan yazılı sınavda en başarısız öğrencilerin hiç kitap okumayan öğrenciler olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, bir yılda okunan kitap sayısının 37-48 arasında olduğunu belirten öğrencilerin, anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli test ve yazılı sınavda bu sayıdan daha az kitap okuduklarını belirten öğrencilere göre daha başarılı olmaları, okunan kitap sayısının anlam bilgisine ilişkin uygulanan sınavlarda başarıyı arttırması bakımından yeterli olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bir başka açıdan da, bu sayının üstünde kitap okuduğunu bildiren öğrencilerin bu soruya pek gerçekçi yanıt vermedikleri şeklinde yorumlanabilir. Yılda ortalama 48 kitap, ayda 4 kitap etmektedir. Bu da haftada bir kitap demektir. Bu bağlamda ideal olan da bu sayıda kitap okuma sıklığıdır.

4. Anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular ve yorum

Anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Tablo 9'da anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ve Tablo 10'da tek yönlü varyans analizi değerleri verilmiştir.

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi...

Tablo 9. Anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve en yüksek-en düşük puan değerleri

Sınav türü	Konular	Kişi sayısı	Arit. ortalama	Standart Sapma	En düşük puan	En yüksek puan
Çoktan Seçmeli Test	Temel anlam	79	42,48	19,70	8	84
	Yan anlam	92	51,52	19,71	8	92
	Mecaz anlam	103	40,78	18,89	8	84
	Terim anlam	27	60,44	19,16	24	88
	Atasözü, deyim ve özdeyişler	149	53,37	20,75	8	96
	Eş anlamlılık	28	33,71	13,87	16	72
	Karşıt anlamlılık	16	41,75	11,86	20	68
	Eş seslilik	22	46,73	14,68	20	72
	Yakın anlamlılık	70	52,17	17,59	12	80
	Diğer	38	66,00	14,55	24	92
	Toplam	624	49,17	20,14	8	96
Yazılı S.	Temel anlam	79	55,85	21,29	9	96
	Yan anlam	92	63,97	20,27	9	100
	Mecaz anlam	103	52,95	19,19	15	95
	Terim anlam	27	74,33	17,15	45	100
	Atasözü, deyim ve özdeyişler	149	64,52	19,68	8	100
	Eş anlamlılık	28	44,68	16,56	17	80
	Karşıt anlamlılık	16	52,38	13,73	27	80
	Eş seslilik	22	62,91	15,74	24	89
	Yakın anlamlılık	70	64,30	20,04	19	100
	Diğer	38	78,39	11,65	40	100
	Toplam	624	61,42	20,45	8	100

Tablo 10. Anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular

Sınav türü		Kareler toplam	S.d.	Kareler ortalaması	Varyans değeri	Önem değeri
Çoktan Seçmeli Test	Gruplar arası	36453,739	9	4050,415	11,49 6	0.000
	Gruplar içi	216328,928	614	352,327		
	Toplam	252782,667	623			
Yazılı sınav	Gruplar arası	37109,373	9	4123,264	11,33 1	0.000
	Gruplar içi	223422,459	614	363,880		
	Toplam	260531,832	623			

Anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü varyans analizi uygulanmıştır. Çoktan seçmeli teste ilişkin varyans değeri 11.496, yazılı sınava ilişkin varyans değeri 11.331 olarak bulunmuştur. Her iki varyans değeri de $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Bu bulgu, anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu göstermektedir.

Hangi dil bilgisi konularını anlamakta güçlük çektiklerine göre öğrencilerin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu belirlemek amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmış ve bulgular Tablo 11'de verilmiştir.

Tablo 11. Öğrencilerin anlamakta güçlük çektikleri dil bilgisi konularına göre LSD Post Hoc Testi

Sınav türü	Konular	Konular	Ortalamalar arası fark	Önem değeri
Çoktan seçmeli test	Temel anlam	Yan anlam	-9,04073	,002
		Terim anlam	-17,96343	,000
		Atasözü, deyim ve özdeyişler	-10,88811	,000
		Eş anlamlılık	8,76673	,034
		Yakın anlamlılık	-9,69042	,002
		Diğer	-23,51899	,000
		Mecaz anlam	10,74504	,000
	Yan anlam	Terim anlam	-8,92271	,030
		Eş anlamlılık	17,80745	,000
		Diğer	-14,47826	,000
	Mecaz anlam	Terim anlam	-19,66775	,000
		Atasözü, deyim ve özdeyişler	-12,59243	,000
	Terim anlam	Yakın anlamlılık	-11,39473	,000
		Diğer	-25,22330	,000
		Es anlamlılık	26,73016	,000
		Karsıt anlamlılık	18,69444	,002
		Es seslilik	13,71717	,011
		Temel anlam	10,88811	,000
		Atasözü, deyim ve özdeyişler	Mecaz anlam	12,59243
	Es anlamlılık	19,65484	,000	
Karsıt anlamlılık	11,61913	,019		
Diğer	-12,63087	,000		

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi...

	Es seslilik	-13,01299	.015
Eş anlamlılık	Yakın anlamlılık	-18,45714	.000
	Diğer	-32,28571	.000
Karşıt anlamlılık	Yakın anlamlılık	-10,42143	.046
	Diğer	-24,25000	.000
Es seslilik	Diğer	-19,27273	.000
Yakın anlamlılık	Diğer	-13,82857	.000
	Yan anlam	-8,11929	.006
	Terim anlam	-18,48523	.000
Temel anlam	Atasözü, deyim ve özdeyişler	-8,67539	.001
	Es anlamlılık	11,16953	.008
	Yakın anlamlılık	-8,45190	.007
	Diğer	-22,54664	.000
	Mecaz anlam	11,01593	.000
Yan anlam	Terim anlam	-10,36594	.013
	Es anlamlılık	19,28882	.000
	Karşıt anlamlılık	11,59239	.025
	Diğer	-14,42735	.000
	Terim anlam	-21,38188	.000
	Atasözü, deyim ve özdeyişler	-11,57203	.000
Mecaz anlam	Es anlamlılık	8,27288	.042
	Es seslilik	-9,95763	.027
Yazılı sınav	Yakın anlamlılık	-11,34854	.000
	Diğer	-25,44328	.000
	Atasözü, deyim ve özdeyişler	9,80984	.014
Terim anlam	Es anlamlılık	29,65476	.000
	Karşıt anlamlılık	21,95833	.000
	Es seslilik	11,42424	.037
	Yakın anlamlılık	10,03333	.021
Atasözü, deyim ve özdeyişler	Es anlamlılık	19,84492	.000
	Karşıt anlamlılık	12,14849	.016
	Diğer	-13,87125	.000
Eş anlamlılık	Es seslilik	-18,23052	.001
	Yakın anlamlılık	-19,62143	.000
	Diğer	-33,71617	.000
Karşıt anlamlılık	Yakın anlamlılık	-11,92500	.024
	Diğer	-26,01974	.000
Es seslilik	Diğer	-15,48565	.003
Yakın anlamlılık	Diğer	-14,09474	.000

Tabloda dil bilgisi konularından “temel anlamı” anlamakta güçlük çektiklerini belirten öğrencilerin, diğer konuları anlamakta güçlük çeken öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli test ve yazılı sınavda daha başarılı oldukları görülmektedir.

Tablo incelenmeye devam edildiğinde, “terim anlamı” anlamakta güçlük çektiklerini belirten öğrencilerin diğer konuları anlamakta güçlük çeken öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli test ve yazılı sınavda en başarısız oldukları görülmektedir. Sonuç olarak, “temel anlam” ve “terim anlam” dışındaki anlam bilgisi konularını kavramakta güçlük çekmeyen öğrencilerin, anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli test ve yazılı sınavda daha başarılı oldukları söylenebilir. Tabloya göre “temel anlam” konusunu kavramakta güçlük çektiklerini belirten öğrencilerin uygulanan yazılı sınav ve çoktan seçmeli testte başarılı olmalarının öğrencilerin dil bilgisi konularından hangisini ya da hangilerini anlamakta güçlük

çektğine ilişkin ankette sorulan soruya bilinçli olarak yanıt vermediği söylenebilir. Ayrıca bu soruyu yanıtlarken öğrencilerin öğrenmede güçlük çektikleri dil bilgisi konularıyla ilgili kavramların adlarını birbirine karıştırdıkları, kavram yanlışlığı içinde oldukları söylenebilir.

5. Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre öğrencilerin 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular ve yorum

Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla *tek yönlü varyans analizi* uygulanmıştır. Tablo 12’de çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ve Tablo 13’te tek yönlü varyans analizi değerleri verilmiştir.

Tablo 12. Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerini dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarılarına ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve en yüksek en düşük puan değerleri

Sınav türü	Etki derecesi	Kişi sayısı	Aritmetik ortalama	Standart Sapma	En düşük puan	En yüksek puan
Çoktan Seçmeli Test	Çok etkili	431	51,29	19,66	8	88
	Kısmen etkili	219	53,29	20,99	8	96
	Etkili değil	53	38,19	19,05	8	92
	Toplam	703	50,92	20,36	8	96
Yazılı Sınav	Çok etkili	431	63,45	19,95	8	100
	Kısmen etkili	219	65,54	20,78	9	100
	Etkili değil	53	50,00	19,59	11	100
	Toplam	703	63,09	20,52	8	100

Tablo 13. Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin çoktan seçmeli ve yazılı sınav başarıları arasındaki farkla ilgili bulgular

Sınav türü	Kareler toplam	S.d.	Kareler ortalaması	Varyans değeri	Önem değeri
Çoktan Seçmeli Test	Gruplar	9885,285	2	4942,643	
	Gruplar içi	281061,719	700	401,517	12,310
	Toplam	290947,004	702		
Yazılı sınav	Gruplar	10456,241	2	5228,121	
	Gruplar içi	285241,113	700	407,487	12,830
	Toplam	295697,354	702		

Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla *tek yönlü varyans analizi* uygulanmıştır. Çoktan seçmeli teste

6. Sınıf Öğrencilerinin Anlam Bilgisi...

ilişkin varyans değeri 12.310, yazılı sınava ilişkin varyans değeri 12.830 olarak bulunmuştur. Her iki varyans değeri de $p < 0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Bu bulgu, çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramadaki etkililik derecesine göre 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu göstermektedir. Hangi etkililik derecesindeki öğrencilerin anlam bilgisi konularına ilişkin başarıları arasında fark olduğunu belirlemek amacıyla LSD Post Hoc testi uygulanmış ve bulgular Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada etkililik derecesine göre LSD Post Hoc Testi

Sınav türü	Etki derecesi	Etki derecesi	Ortalamalar arası fark	Önem değeri
Çoktan seçmeli test	Etkili değil	Çok etkili	-13,09670	,000
		Kısmen etkili	-15,10812	,000
Yazılı sınav	Etkili değil	Çok etkili	-13,45244	,000
		Kısmen etkili	-15,54338	,000

Tabloda, çalışma kitaplarındaki etkinlik örneklerinin dil bilgisi konularını kavramada çok etkili ve kısmen etkili olarak belirten öğrencilerin, etkili değil diye yanıt veren öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan çoktan seçmeli test ve yazılı sınavlarda daha başarılı oldukları görülmektedir.

Sonuç olarak, etkinlik örneklerinden hareketle hazırlanan öğrenci çalışma kitaplarının öğrencilerin anlam bilgisi konularındaki başarı düzeylerini önemli ölçüde artırdığı söylenebilir.

4. Tartışma ve Sonuç

Sonuç olarak, araştırmada, ilköğretim 6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisi konularındaki başarı durumlarında çeşitli değişkenlerin (cinsiyet, Türkçe dersi not ortalaması, yıllık okunan kitap sayısı, anlamakta güçlük çekilen dil bilgisi konuları, öğrenci çalışma kitabındaki etkinliklerin anlam bilgisi konularını kavramada etkililiği) etkisi ortaya konmuştur.

6. sınıfta okuyan kız öğrencilerin anlam bilgisi konularında erkek öğrencilere göre daha başarılı oldukları görülmüştür. Bu sonuç hem Ateş'in (2008) hem de Yiğit'in (2013) araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Yiğit (2013), bu durumun kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha düzenli ve sürekli bir öğrenim hayatı sürmesinden kaynaklandığı görüşündedir. Özışık'a (1997:103) göre, kız öğrencilerin daha başarılı olma nedenleri arasında "yeni karşılaşılan biriyle ilişki kurabilme, birlikte çalışma durumu sağlamada kız öğrencilerin daha aktif olması; içinde buldukları ortamın gereklerine daha kolay uyabilmeleri; yeterince güdülenmiş olmaları; alışlagelmiş uygulamalar dışındaki uygulamalara ilgi duyması; daha hızlı dil gelişimi göstermeleri; sözlü akıl yürütmede erkeklerden daha üstün olmaları ve ergenlik çağından itibaren daha akıcı bir dil sahip olmaları sayılabilir."

Türkçe dersi not ortalaması 5 olan öğrencilerin, not ortalaması daha düşük öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan sınavlarda daha başarılı oldukları görülmüştür. Yiğit'in (2013) ve Ateş'in (2008) araştırmasında da öğrencilerin Türkçe dersi notuna göre 6. sınıf anlam bilgisi konularındaki başarıları arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür.

Bir yılda ortalama 37- 48 kitap okuyan öğrencilerin, daha az sayıda kitap okuyan öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan sınavlarda daha başarılı oldukları görülmüştür. Sabak'ın (2007) yapmış olduğu araştırmada da her ay kitap okuyan öğrencilerin diğer öğrencilere göre okuduğunu anlama başarısının daha iyi olduğu görülmüştür. Araştırmacı, bu sonuçla ilgili olarak düşünen, fikir üreten, düşündüğünü ifade edebilen ve yanlış bilgi ile doğru bilgiyi ayırabilen fertlerin sayısının artması için, çocukluk çağında kitap okuma alışkanlığının kazandırılması gerektiği görüşündedir.

Temel anlam ve terim anlam konusunu anlamakta güçlük çeken öğrencilerin diğer anlam bilgisi konularını kavramakta güçlük çeken öğrencilere göre anlam bilgisi konularındaki başarı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum, "öğrencilerin bu konuyla ilgili soruya yanıt verirken bilinçli olmadığı, kavram yanlışlığı içinde oldukları" şeklinde yorumlanmıştır.

Çalışma kitaplarındaki etkinliklerin, dil bilgisi konularının kavranmasında etkili olduğunu düşünen öğrencilerin, etkili olmadığını düşünen öğrencilere göre anlam bilgisi konularına ilişkin uygulanan sınavlarda daha başarılı oldukları görülmüştür. Yapılan bazı araştırmalarda Türkçe çalışma kitaplarındaki etkinliklerin bazı yönlerden yetersiz olduğu görülmüştür. Mert'in (2013) araştırmasında, Türkçe çalışma kitaplarındaki etkinliklerin, sözcük öğretimi etkinliklerine oranlarının yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Araştırmacıya göre, Türkçe öğretimi tümleyen bir süreç olarak kabul edilen sözcük öğretimine yönelik etkinlik oranları, çalışma kitaplarında arttırılmak zorundadır. Çerçi'nin (2016) araştırmasında da, ders kitabındaki etkinliklerde en çok bir kazanımı pekiştirmenin amaçlandığı, öğrencinin etkinlik öncesinde, sırasında ve sonrasında yapacağı görevlerin etkinliklerin tamamında yer aldığı fakat öğretmenin etkinlik öncesinde, sırasında ve sonrasında yapacağı görevlerin etkinliklerin büyük bir bölümünde yer almadığı görülmüştür.

Öneriler

Araştırmanın sonunda elde edilen bulgular ve sonuçlardan hareketle, şu öneriler ileri sürülebilir:

1. Araştırmada, okuma sıklığının anlam bilgisi konularındaki başarıyı artırdığı görülmüştür. Bu nedenle öğrencilere kitap okuma alışkanlığı kazandırılması yararlı olacaktır. Okuma alışkanlığının kazandırılmasında başta öğretmenler olmak üzere ailelere de büyük görevler düşmektedir. Öğretmenler ve aileler sürekli kitap okuma alışkanlıklarıyla öğrencilere örnek olmalıdır. Okullarda olduğu gibi, evlerde de tüm aile bireylerinin uyduğu okuma saatleri olmalıdır. Ayrıca okuma alışkanlığının kazandırılması için tüm yurttaki sık sık okuma kampanyaları düzenlenmeli ve bunlar halka duyurulmalıdır.
2. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre anlam bilgisi konularında daha başarılı olmasının sebeplerinin ayrıntılı olarak incelenmesi başka bir bilimsel araştırmanın konusu olabilir.
3. Çalışma kitaplarındaki etkinliklerin anlam bilgisi konularındaki başarıyı artırdığı görülmüş, bu nedenle çalışma kitaplarındaki etkinliklerin sayısı artırılarak çeşitlendirilebilir.
4. Türkçe dersi not ortalaması yüksek olan diğer öğrencilere göre anlam bilgisi konularında daha başarılı olması sonucundan hareketle Türkçe derslerindeki başarıyı artırmak için anlam bilgisine yönelik kazanımlara daha fazla özen gösterilmesi ve daha fazla zaman ayrılması gerektiği söylenebilir.
5. Anlam bilgisi konularının öğretiminde kavram karmaşasına yol açmayacak bir yöntem izlenmelidir

Kaynaklar

- Ateş, M. (2008). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin okuduğunu anlama düzeyleri ile Türkçe dersine karşı tutumları ve akademik başarıları arasındaki ilişki*. Yayınlanmamış doktora tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Aksan, D. (2005). *Anlambilim konuları ve Türkçenin anlam bilimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Banguoğlu, T. (1998). *Türkçenin grameri*, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Bilgin, M. (2002). *Anlamdan anlatıma Türkçemiz*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Çerçi, A. (2016). *6. sınıf Türkçe dersi öğrenci çalışma kitabının etkinliği oluşturan unsurlar bakımından değerlendirilmesi*. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 5(4), 1984-1998.
- Demirci, K. (2015). *Türkoloji için dil bilim*. Ankara: Anı Yayınları.
- Erdem, K. (2010). *Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın kuyruklyıldız altında bir izdivaç adlı romanının anlam bilgisi ve üslup bakımından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Kaptan, S. (1998). *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Bilim Yayınları.
- Karaağaç, G. (2013). *Anlam (anlam bilimi ve iletişim)*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Kıran, Z. & Eziler Kıran A. (2006). *Dilbilime giriş*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Korkmaz, Z. (1992). *Gramer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Komisyon. (2005). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (6, 7, 8. sınıflar) (taslak basım)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Komisyon. (2006). *İlköğretim Türkçe dersi öğretim programı ve kılavuzu (6,7,8. sınıflar)*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Komisyon (2015). *Türkçe dersi 1-8. Sınıflar öğretim programı*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Lüle Mert, E. (2013). *İlköğretim Türkçe programı ile Türkçe çalışma kitaplarındaki kazanım ve etkinliklerin sözcük öğretimi açısından değerlendirilmesi*. Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi, 2(5), 13-31.
- Özışık, A. (1997). *İlköğretim 6. sınıflarda Türkçe öğretiminde yeni teknikler kullanarak metin anlamayı geliştirme*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul:Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Öztabur, A. (2010) *İlköğretim 6. sınıf Türkçe derslerinde dil bilgisi kavramlarının öğretilmesi ve kavratılması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Ankara: Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- Sabak, E. (2007), *İlköğretim 3. sınıf öğrencilerinin Türkçe dersinde okuduğunu anlama becerilerini etkileyen ekonomik ve demografik faktörler*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Sağır, M. (2002). *İlköğretim okullarında dil bilgisi öğretimi*. Türk Dili, 601, 56-59.
- Şahin, E. (2006). *Açık ilköğretim ve ilköğretim Türkçe ders kitaplarındaki soruların oks Türkçe sorularıyla örtüşme düzeyi*. Yayınlanmamış doktora tezi, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

- Tuna, H. (2009). *Huzur romanının anlam bilgisi açısından incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yaman, B. (2012). *6. 7. 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde mecâzlı söyleyişlerin kullanım sıklığı*. International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education, 1 (3), 10-27.
- Yiğit, F. (2013). *6. sınıf öğrencilerinin anlam bilgisindeki başarı durumlarını etkileyen değişkenlerin incelenmesi: Rize örneği*. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, 2(1), 165-175.
- Zafer, E. (2013). *Ortaokul Türkçe ders kitaplarının anlam bilgisi yönünden incelenmesi*, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Extended Summary

1. Introduction

The aim of this research is to reveal the influence of various variables on the achievement status of the 6th grade students on the semantics topics. Within the scope of this aim, the difficulties in the teaching of semantic topics, the level of success of the students in terms of semantics were determined with the help of questionnaires, tests and written tests applied to teachers and students and various suggestions have been made to solve the problems experienced in this subject. In this study, various examples of activities created by using the local and foreign sources that teachers can use in the teaching of the semantics topics are presented. "Is there any effect of some variables on the achievement status of the 6th grade primary school students on the semantics topics?" is the question that constitutes the problem of the research.

2. Method

Survey (descriptive) method was used in this study. Survey (descriptive) method attempts to describe and explain what events, objects, entities, institutions, groups and various fields are. In researches based on this method, it is aimed to find answers to the questions such as "What is the situation? Where are we? What do we want to do?" on the basis of what is thought to be in the present time frame. Such investigations are carried out on a large number of objects or subjects and within a specific time frame (Kaptan, 1998).

In this research, it is aimed to examine the achievement status of the 6th grade primary school students on semantics according to various variables (such as gender, parents education level, family income level, number of siblings, educational status of siblings, reading status of the siblings), in other words, to describe in different ways how variables affect students' achievement in the field of semantics.

Researches that include the items that constitute the education and training process, which have descriptive qualities and which are made within a certain section are called school researches. School researches are organized on the macro level, related to the place of the school in the society, its role and the goals of the society. Researches can also be planned at the micro level in terms of the characteristics, development, problems and needs of the school itself (Kaptan, 1998).

Because the schools were given questionnaires, tests and written exams, the school survey method was used at the same time.

3. Findings, Discussion and Results

The following conclusions were drawn from the findings obtained from the research: It was seen that female students who read in 6th grade were more successful in semantics than male

students. It was seen that the students whose grade point average was 5 in Turkish were more successful in the exams related to semantics topics compared to the students with lower grade point average. Students who read an average of 37-48 books a year were found to be more successful in exams on the topics of semantics than students who read fewer books. Generally, students who read novels were found to have higher levels of achievement in the field of semantics than students who read other types of books (such as comics, stories, magazines, etc.) more frequently. The students who had difficulty in understanding basic meaning and terminology meaning were found to have higher levels of achievement in the field of semantics than the students who had difficulty in recognizing the other semantics subjects. The students who thought that the activities in the workbooks were effective in understanding the topics of grammar were found to be more successful in the exams on the topics of semantics than those who thought that they were not effective. It is seen that the students who use the dictionary have higher levels of achievement in the semantics than the students who do not use it. Students who use proverbs, idioms, and sayings in daily life and essays were found to have higher levels of achievement in the field of semantics than students who did not use it.

As a result, in the survey, the effect of various variables (gender, average score of Turkish course, number of books to be read annually, type of books to be read most, grammar topics difficult to understand, the effectiveness of the activities in the student workbook on the concept of semantics, dictionary usage, using proverbs, idioms and sayings) on the achievement status of the 6th grade primary school students on semantics was revealed. Sabak (2007) found that students who read books every month have a better understanding of reading than students who have never read, read every 3 months, or read every 6 months. In the study of Mert (2013) study, it was observed that the ratios of activities in Turkish workbooks to word-teaching activities were not sufficient. According to the researcher, the efficiency ratios for word teaching, which is considered as a process integrating Turkish teaching, have to be increased in the workbooks. In the study of Çerçi (2016), it was seen that the activities which the teacher intends to maximize one achievement in the course book activities, the activities before, during and after the activity are all included in the activities but the teacher does not participate in a large part of the activities of the tasks before, during and after the event.

* * * *